

Landsbygds Nytt

Nr 1 – 2010 Årgång 9

Länstyrelsen Gävleborg och Länstyrelsen Dalarna

Foto: Edward Wignén

JORDBUKARSTÖD
Nyheter 2010

VÅTMARK – en källa till inkomst
KALENDARIUM

LEDARE

Utbetalningarna av 2009 års gårdsstöd och miljöersättningar gick bättre än vad vi ett tag trodde. Vi kunde besluta om pengar till er lantbrukare enligt de planer som departement, Jordbruksverk och länsstyrelser hade ställt upp i början av året. Detta tycker vi känns tillfredsställande med tanke på den stora betydelse dessa pengar har för era företag!

Cirka vart tredje företag har en kvinna som operativ ledare visar en undersökning som Sifo och LRF gjort. Undersökningen visar att företagen ofta drivs tillsammans av män och kvinnor. Eftersom de flesta företag är enskilda firmor

framkommer detta inte i officiell statistik där bara en ägare uppges. Statistiska centralbyrån och Jordbruksverket redovisar bara 16 respektive 17 % kvinnor enligt Land Lantbruk. Att synliggöra kvinnornas betydelsefulla del i ledningen av lantbruksföretagen är viktigt!

Rovdjursförvaltningen regionaliseras från 2010 och länsstyrelserna har fått en avgörande roll i förvaltningen av våra stora rovdjur. Viltförvaltningsdelegationer inrättas i varje län med bl.a. politiska företrädare, representanter för jakt- och viltvårdsintresset, naturvårdsintresset, skogsnäringen, fäbodbruket m.m. Dele-

gationen ska besluta om övergripande riktlinjer inom förvaltningen. Länsstyrelserna i Dalarna och Gävleborg arbetar nu för högtryck för att få detta på plats, och de första mötena i våra två län äger rum den 26 mars.

Undertecknad har från årsskiftet övergått till att jobba med miljö- och naturvårdsfrågor på Länsstyrelsen och kommer endast att mer marginellt medverka i lantbruks- och landsbygdsverksamheten. Jag passar på att tacka er alla för ett fint samarbete genom åren!

Mats Hindström

Landsbygd och tillväxt

I januari 2010 har enheten för lantbruk och fiske ändrat namn till landsbygd och tillväxt. Vi är samma personer som förut men har fått tillskott med fem handläggare för regional utveckling.

Kontakta oss när det gäller landsbygdsutveckling på land och i vatten. Se telefonlistan på sista sidan.

Stående från vänster: Jan Moberg, Anna Backlin, Erik Holmestig, Berit Löfgren, Lars Jansson, Christer Örn, Håkan Sundelin, Johan Färlin, Mariana Femling, Klas Fredriksson, Shan Solivan, Karl Gullberg
Sittande från väster: Cecilia Hedlöf, Åsa Eklund Öberg, Karin Lindqvist, Åsa Eriksson, Marita Forsell, Siv Skoglund Degerman
(Inte med på bilden: Anders Johansson)

Våtmark

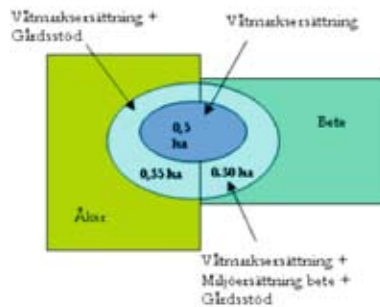
- en källa till inkomst

Att våtmarker är viktiga ur miljösynpunkt är ingen nyhet. Våtmarker sjuder av liv och de fångar upp mycket av den näring som annars skulle ha resulterat i övergödning av våra sjöar och hav. För gemene man kan en våtmark innebära möjlighet till en stunds trevlig rekreation, men för den enskilde markägaren som väljer att anlägga en våtmark kan det dessutom innebära ett bra tillskott i plånboken.

Från våtmark - till åkermark - till buskmark. Under 1800- och 1900-talet var behovet av åkermark tidvis stort. Därför sänktes många sjöar och våtmarker dikades ut för att mer brukbar mark skulle skapas. De nyvunna åkerarealerna brukades sedan, men eftersom en hel del av dessa var väldigt svårbrukade övergavs flera områden så småningom. Detta är orsaken till att det idag finns gott om igenbuskade sumpområden, men få bra våtmarker.

Ersättning både för anläggning och skötsel
För att stimulera anläggande och skötsel av bra våtmarker finns det idag pengar att söka ur landsbygdsprogrammet. En väl utformad våtmark innebär ett ganska begränsad skötselarbete, till exempel ska fördämningar underhållas och sly röjas. Ta alltid kontakt med länsstyrelsen innan du påbörjar en våtmarksinsats.

Som synes i figur 1 är det möjligt att få två, och i vissa fall till och med tre, olika ersättningar på samma våtmarksareal. Under rätt förutsättningar skulle våtmarken i figuren kunna resultera i en total årlig ersättning på ca 5200 kr.

Exempel på våtmark med flera ersättningar

Våtmark lönsamt även på god åkermark

Att anlägga en våtmark på impediment och dålig åkermark är givetvis en vinstaffär, eftersom annars värdelös mark då ger inkomst i form av skötselersättning. Under förutsättning att man inte är beroende av all sin åkermark är det även i många fall lönsamt att placera en våtmark på god åkermark. Som synes i tabellen nedan ger ersättningen för skötsel av våtmark större nettovinst än vad som kan förväntas vid spannmålsodling.

I tabellen har täckningsbidrag 3 (TB3 = intäkter - utgifter och arbetskostnader) för några vanliga grödor används som jämförelse. På intäktssidan har gårdsstödet räknats in, och för de ekologiska grödorna även miljöstödet för ekologisk odling. Resultaten för grödorna kommer från HS Konsults produktionsgrenskalkyler för 2010. Våtmarker kan se väldigt olika ut men i kalkylen har en våtmark

med 25 % gårdsstödsberättigad mark använts som exempel. Det innebär ytterligare 400 kr/ha/år, utöver de 4000 kr/ha/år som våtmarksersättningen uppgår till. Den gårdsstödsberättigade delen utgörs i exemplet av träd som slås av två gånger per år. Övrigt skötselarbete uppskattas till 3 timmar á 200 kr/år.

Den övre gränsen för ersättningen vid våtmarksanläggning är 100 000 kr/ha, och i kalkylen förutsätts att anläggningskostnaden inte överskrider detta belopp. Därför har inte någon avskrivning och ränta för egen insats tagits med.

Läget är avgörande

Även om det enligt tabellen lönar sig att anlägga en våtmark på åkermark, så är ändå läget för den tänkta våtmarken helt avgörande. Rent anläggningstekniskt är det lämpligt att använda sig av en befintlig svacka som ger våtmarken en naturligt flack strand, men som ändå avgränsar mot omkringliggande mark. Korta dämmningsvallar och så lite grävning som möjligt ger låg anläggningskostnad. Låg anläggningskostnad i kombination med stor miljönytta gör våtmarken kostnadseffektiv, vilket är en förutsättning för att ersättning ska beviljas.

Fosfordammar och reglerbar dränering

Nytt för i år är ersättningarna för fosfordammar och reglerbar dränering. Fosfordammar syftar, i likhet med övriga våtmarker, till att minska näringsläckaget från åkermark, i synnerhet då fosforläckaget. Skillnaden ligger i utformningen och placeringen. Reglerbar dränering ska dessutom leda till minskad erosion på åkermark.

Text: Peter Sennblad, 023-818 38
peter.sennblad@lansstyrelsen.se
och Johan Backlin.

Kontaktperson Gävleborgs län:
Pernilla Månsson, 026-17 11 44
pernilla.mansson@lansstyrelsen.se

Täckningsbidrag 3 för våtmark och några vanliga grödor (kr/ha/år).

Vårkorn eko foder (1750 kg/ha)	Vårkorn foder (4400 kg/ha)	Havre eko (1920 kg/ha)	Havre foder (4400 kg/ha)	Våtmark (varav 0,25 med gårdsstöd)
1829	-222	1130	-795	3000

Kan ekologisk växtodling vara lönsam?

Den 8 december 2009 ordnade Länsstyrelsen i Dalarna en kursdag om ekonomi i ekologisk växtodling. Medverkande var Henrik Östman som är ekologisk spannmålsproducent i Borlänge, Gösta Roempke, växtodlingsrådgivare på HS Konsult AB och Svante Kaijser, ekonomirådgivare på LRF Konsult, tillika ekologisk lantbrukare från Trollhättan.

Ekologiskt vårvete i Dalarna

Henrik började med att berätta om sin väg från konventionell till ekologisk växtodlare. Utifrån deltagarnas egna funderingar kring ekologisk växtodling gjorde vi sedan ett grupparbete – vilka styrkor och möjligheter samt svagheter och hot kan en övergång till ekologisk odling innebära?

Styrkor och möjligheter

Stor efterfrågan - köpstarka kunder
Bättre arbetsmiljö
Ekostöd
Mindre krav på rörelsekapital
Bättre ekonomi

Svagheter och hot

Väderberoende
Ogräs
Politiskt kortsiktigt
Närproducerat kontra ekologiskt
Infektering av GMO

Grupparbetet gav en bra diskussion och några av punkterna återkom under dagen. Att fundera kring en frågeställning eller sitt företagande genom att belysa styrkor, möjligheter svagheter och hot (SWOT-analys) kan vara ett bra sätt att få ett underlag för sitt ställningstagande.

Marknad

Merbetalningen för ekologisk spannmål har funnits i många år och för perioden 2002–2008 har den ekologiska spannmå-

len betalats med 40–60 % mer jämfört med konventionell vara. För ärt/åkerböna och oljevaxter har skillnaden varit ännu större. – Det kan löna sig att ringa flera företag för att se vad man kan få för pris, säger Gösta, många jag pratat med har tjänat på att ringa runt. Det mesta av den ekospannmål som odlas går till foder. För många kan det bästa vara att sälja till sin kollega i trakten som behöver spannmål. Genom ett sådant samarbete kan även spannmålsodlaren få tillgång till stallgödsel, vilket är mycket värdefullt om man inte har egna djur. – Så länge det finns efterfrågan på ekologisk mjölk, men också ägg, kommer det att finnas behov av ekologiska proteingrödor och spannmål, säger Svante. Mjölks- och äggproducenter behöver ofta köpa in foder.

Ekonomi

Svante Kaijser presenterade en jämförelse mellan tre tänkta växtodlingsgårdar med 100 ha, gårdsstöd region 4 (södra Dalarna). Den första gården är konventionell, den andra gården har en ekologisk basväxtföljd och den tredje en mera specialiserad ekologisk växtodling. Priserna avser 2009. TB1 (täckningsbidrag 1) avser en resultatnivå som beskriver intäkter minus rörliga kostnader. Kostnader för arbete, maskiner, samkostnader och räntor är inte medtagna i jämförelsen. Oftast är där inte några stora skillnader mellan

Jämförelser på 100 ha, gårdsstöd zon 4, ren växtodling Dalarna

Konventionell

Gröda	Areal	Skördenivå	Prisnivå	Miljöstöd
Höstvete	50	5600	1,10	0
Vårkorn	20	4000	1,00	0
Havre	20	4000	0,90	0
Ärter	10	2700	1,33	0

Summa TB1 + gårdsstöd = 169.000 kr varav stöd 89%

Eko-grund

Gröda	Areal	Skördenivå	Prisnivå	Miljöstöd
Gröngrödsling	30	0	0,00	0
Höstvete	40	3500	1,80	1300
Ärt/Böner	15	2200	2,40	1300
Havre	15	2500	1,30	1300

Summa TB1 + gårdsstöd = 322.000 kr varav stöd 76%

Eko-utveckling

Gröda	Areal	Skördenivå	Prisnivå	Miljöstöd
Gröngrödsling	10	0	0,00	0
Ensilage byte mot flytgödsel	10	2000	0,00	1000
Frövall klöver	10	240	50,00	2200
Höstvete	40	3500	1,80	1300
Ärt/Böner	15	2200	2,40	1300
Havre	15	2500	1,30	1300

Summa TB1 + gårdsstöd = 466.000 kr varav stöd 59%

konventionellt och ekologiskt. Observera att trots ekostödet är de ekologiska alternativen mindre stödberoende mätt som andel av TB1 + gårdsstöd.

Förutsättningar för ekoodling

Grunden för att klara växtnäringstillförelse och ogräs ligger i växtföljden, säger Gösta. Att lägga tid på att gå igenom sin växtföljd och vrida och vända på olika frågeställningar som ogräs och växtnäring är viktigt, särskilt på spannmåls-gårdar. Djurgårdar med hög vallandel har ofta bra förutsättningar att få en bra övergång till ekologisk odling.

Svante Kaijser, som själv ställde om till ekologisk produktion för några år sedan, tycker att man kan ställa sig några frågor inför en eventuell omläggning till ekologisk produktion:

- Passar omläggningen mot tidigare ännu ej avskrivna investeringar i byggnader och maskiner?
- Är du inställd på förändring?
- Vilka resurser har du att tillgå?

Svaret på frågan om ekologisk växtodling kan vara lönsam är helt klart ja, men det är viktigt att planera sin odling noga och eventuellt söka samarbeten när det gäller fodersäd – stallgödsel med andra lantbrukare.

Erik Köpmans 023-818 35
erik.kopmans@lansstyrelsen.se

Det går om man vill

Val av yrke/livsstil

När jag frågar Joakim och Linda Borgs varför de ville bli mjölkbönder flinar de båda och ser väldigt lyckliga ut. Joakim berättar att när han var liten ville han bli byggnadstekniker och det blev han också, men det var det ändå något som saknades. Både han och Linda är uppvuxna på mjölkgårdar och kände att det nog skulle bli tomt utan djuren. Så en dag, när en granne ringde och frågade om de ville ta över hans gård, lockade den stora utmaningen. Gården ligger dessutom bara ett par kilometer från Joakims föräldragård, som de har ett växtodlingsföretag tillsammans med.

Tuff start

Vid övertagandet av gården år 2003 fanns det 70 mjölkkor och hela fastigheten, som de började med att arrendera, omfattade 42 ha åker och 50 ha skog. Gårdens byggnader var i mycket dåligt skick och medelavkastningen hos mjölkorna låg på 9000 kg ECM (Energy Corrected Milk). Joakim berättar att de satte som mål att få ordning på gården inom tre år och på mjölkproduktionen inom fem år. År 2005 köpte de gården till marknadspris och de båda målen har uppfyllts enligt planerna. Genom köp och byten finns dessutom ytterligare 22 ha åkermark och lite mer skog samt en bostadsfastighet.

Investeringen

Nu när företaget har uppnått den nivå som de tillgängliga resurserna klarar av vill Joakim och Linda utveckla sitt företag ytterligare. Den gamla ladugården är byggd efter produktionsmåt på 80 och 90-talet och klarar inte mjölkningen på ett tillräckligt effektivt sätt. Dessutom har kornas behov av att mjölkas fler gånger per dygn ökat. Planen är att bygga en ny varm lösdrift för 120 mjölkkor med 1-2 robotar och en mjölkhiss, detta för att kunna utöka besättningen stegvis och vänta med investeringen av robot

Borgs Lantbruk i Gustafs är ett av de mjölkföretag som kommer att göra en stor investering i sitt företag, trots att det under 2009 såg väldigt dystert ut för svensk mjölkproduktion. Jag träffar dem för att prata om deras företagande och vad det är som gör att de vågar satsa.

Lyckliga mjölkföretagare

Foto: Line Nilsson

nummer två ett par år. Dessutom är det en säkerhet vid ett eventuellt driftstopp på roboten och ger möjlighet att mjölka låglakterande kor, djur med sämre juverhälsa, nykalvade kor och ranglåga kor i en mindre grupp. Joakims föräldrar kommer samtidigt att investera i en nybyggnation för kvigor och det gamla stallet kommer att byggas om för kalvar och sinkor. Satsningen görs med möjlighet till ytterligare utökning i framtiden och kunna möta konsumenternas önskemål om ekologisk produktion. Målet är att både Joakim och Linda ska få full sysselsättning på gården, eftersom de trivs med det och tycker att det är ett stimulerande arbete som ger livskvalitet. Idag är Joakim hemma på heltid och Linda är hemma med fyra månader gamla Ella.

Framtiden

Förutom de parametrar som man själv kan påverka i sitt företag så finns det ett antal yttre parametrar som inte är så lätta att styra över, som t.ex. jordbrukspolitiken och räntan. Joakim och Linda hoppas att samhället i framtiden kommer att värdesätta närproducerade livsmedel ännu mer än idag. Till sist frågar jag vad de tog med sig hem efter mjölkföretagardagarna, som var i Borlänge 20-21 januari. De svarar att först och främst lärde de sig att inte jämföra med 2009. Jämfört med förra årets mjölkföretagardagar så tyckte de att stämningen var mycket mer positiv i år.

Line Nilsson 023-818 49

Nytt år - Nya tag!

Blockinventering, uppdaterade åtaganden, administrativ kontroll, fältkontroll, återkrav, stödrättskorrigeringar ... listan kan göras lång för vad 2009 innebar. Nu blickar vi framåt och med denna artikel vill vi ge er en klarare bild av vad SAM 2010 har att ge.

Nyheter!

- 📎 Du måste inneha minst 4 ha mark och 4 stödrätter senast 22 april 2010 för att ha möjlighet att få gårdsstödet. Överföring av stödrätter går inte att göra efter 22 april, om du inte redan har 4 stödrätter.
- 📎 Journalföring av får och get (tvärvillkor) Tvärvillkoren utökas med att journalföringen av får och get blir mer omfattande. Födslar och dödsfall ska numer journalföras.
- 📎 Nya ersättningsnivåer

För dig som går in i ett nytt åtagande från 2010 och framåt har många av ersättningsnivåerna ökat, se tabellen nedan. För dig som ingick i ett åtagande under perioden 2007-2009 ges möjligheten att välja något som kallas den rörliga ersättningen. Den kommer de närmaste två åren kommer att vara lika med den högre ersättningen som anges i tabellen nedan men den rörliga ersättningsnivån kommer att ses över efter två år. För dig som har ett åtagande som startade 2007 betyder det alltså att nivåerna inte hinner ändras utan kommer att ligga kvar på den högre nivån. Om du inte väljer den rörliga ersättningen ligger du kvar på samma ersättningsnivå som 2009.

Följder av blockinventeringen!

Jordbruksverkets blockinventering pågick under 2009. Detta projekt startades eftersom Sverige fått kritik från EU-kommissionen om att vår kartdatabas var bristfällig.

Under hösten 2009 har ett så kallat slutinventeringsbrev skickats till alla brukare vars block har blivit inventerade. I brevet framgår den korrekta blockarealen, det

Kompensationsbidraget

Stödområde F och 1 upp till 90 hektar	En ökning med 150 kronor per hektar jämfört med 2009 års nivå. Den exakta ersättningsnivån för ditt stödområde hittar du på jordbruksverkets hemsida eller i deras broschyrer.
Stödområde F och 1 över 90 hektar	En ökning med 75 kronor per hektar jämfört med 2009 års nivå. Exakt nivå, se ovan.

Betesmarker och slätterängar

Betesmarker med allmänna värden	1250 kronor per hektar
Betesmarker med särskilda värden, som är godkända i gårdsstödet	2650 kronor per hektar
Betesmarker med särskilda värden, som inte är godkända i gårdsstödet	3850 kronor per hektar
-Lövtäkt på betesmarker med särskilda värden	100 kronor per träd, max 20 träd per hektar
Slätterängar med allmänna värden	1450 kronor per hektar
Slätterängar med särskilda värden som är godkända i gårdsstödet	4200 kronor per hektar
Slätterängar med särskilda värden, som inte är godkända i gårdsstödet	5400 kronor per hektar
-Lövtäkt på slätterängar med särskilda värden	100 kronor per träd, max 20 träd per hektar
-Efterbete	700 kronor per hektar
-Lieslätter	7000 kronor per hektar
Skogsbete	2500 kronor per hektar
Fäbodbete	700 kronor per hektar
Fäbod i bruk	18 000 kronor för varje fäbod, minst 6 hektar

Miljöskyddsåtgärder

0-50 hektar	250 kronor per hektar
50-300 hektar	100 kronor per hektar
Över 300 hektar	50 kronor per hektar

Vallodling

Grundersättning, stödområde 1-4	300 kronor per hektar
Tilläggsersättning för djurhållning, stödområde 1-3	2000 kronor per hektar
Tilläggsersättning för djurhållning, stödområde 4	900 kronor per hektar

Certifierad ekologisk produktion

Vallodling upp till 40% av åtagandearalen	350 kronor per hektar
Spannmål, proteingrödor och andra ettåriga grödor	1450 kronor per hektar

vill säga den areal som du maximalt kan söka stöd för. Om det visade sig vid inventeringen att blockets areal var större än den verkliga arealen har din ansökan och ditt eventuella åtagande minskats till den verkliga arealen.

Om det visade sig att blockets areal var större i verkligheten kan du söka på den större arealen i SAM ansökan 2010. Tänk då på att du kanske behöver fler stödträter för att kunna få gårdsstöd för mer arealen. För att den högre arealen ska räknas in ditt blockbundna åtagande om miljöersättning måste du ansöka om utökning av åtagande via åtagandeblanketten.

Blev inventeringsresultatet fastställt innan länsstyrelsens beslut om slututbetalning så har de eventuella minskningarna i de flesta fall redan dragits av. I de fall inventeringsresultatet blev fastställt efter länsstyrelsens beslut om slututbetalning kommer eventuellt felaktigt utbetalda belopp att krävas tillbaka.

För åtaganden om miljöersättning kan det även komma att ske återkrav för ersättningar som betalats ut tidigare år, om inventeringen har konstaterat att blockarealen var felaktig även då.

Efter blockinventeringen har en översyn gjorts av de stödträter brukaren blev tilldelad 2005. Det kan vara så att stödträterna blev tilldelade på felaktiga grunder och måste krävas tillbaka, till exempel om en brukare fått stödträter för mark som klassas som skogsmark. Om du har synpunkter på stödträtskorrigeringar är det jordbruksverket och deras kundtjänst, 0771-223 223, du i första hand ska vända dig till.

Hur hittar du rätt areal inför ansökan 2010?

Det finns fyra olika möjligheter till att se vilken areal som du ska söka på i din ansökan 2010. Du kan se den i slutredovisningsbrevet från blockinventeringen, i ett kontrollbrev, i din sammanställning eller i SAMinternet.

Under 2009 kan du ha haft en administrativ kontroll eller en fältkontroll på ditt företag. Resultatet av en eventuell kontroll har skickats till dig i form av ett kontrollbrev. I det brevet står den konstaterade arealen och så länge du inte har haft synpunkter på resultatet är det den arealen som gäller för 2010.

De flesta lantbrukare har fått ett slutredovisningsbrev med en lista över vilka

arealer som konstaterats samt karta som visar aktuella blockgränser. Samma sak gäller här som för kontrollbrevet, så länge du inte har haft några synpunkter på resultatet är det dessa arealer som gäller för 2010.

Du som söker via pappersblanketten får i ditt utskick en sammanställning medan du som söker via SAMinternet kan se din sammanställning när du är inne i din ansökan.

I SAMinternet kan du se de konstaterade arealerna för dina block. Även du som inte söker via SAMinternet kan gå in där för att se vilken areal blocken har. Du kan antingen logga in med ditt kundnummer och lösenord eller med e-legitimation.

Undvik de vanligaste felena i SAM ansökan!

- Om du har ett åtagande för ekologiskt certifierad eller kretsloppsriktad produktion måste du kryssa i rutan M7 för varje skifte som finns med i åtagande för att ha möjlighet att få ersättning utbetald.
- Kontrollera på baksidan av din SAM ansökan om kontonumret är korrekt
- Om du söker via SAM Internet och inte har E legitimation måste du skicka in försäkranssidorna för att ansökan ska vara giltig. Har du däremot signerat din ansökan med E legitimation slipper du alltså skicka in försäkranssidorna.

För att hjälpa er att undvika fel i tvärvillkorskontrollerna listas nedan de vanligaste avvikelserna, angivna i procent av det totala antalet avvikelser.

- Fel i CDB- rapporteringen, 19%
- Skötsel fel (så som obetat eller igenvuxet) i betesmarker och slätterängar, 15%
- Djurmärkning saknas, 11%
- Underhåll av åkermark, 10%
- Stalljournal ej korrekt, 8%
- Stallmiljö, 5%

Har du frågor angående de olika stöden och ersättningarna så kolla längst bak i tidningen. Där finns alla namnen och telefonnumren.

Pernilla Månsson, 026- 17 11 44
Länsstyrelsen Gävleborg, Jordbrukarstödsenheten

Björn Forsberg, 023- 818 34
Länsstyrelsen Dalarna, Jordbrukarstödsfunktionen

Lagring av grönsaker!

Kurs för dig som planerar att börja odla grönsaker eller som startat med grönsaksodling och som vill veta mer om grunderna kring lager och lagring av grönsaker.

Göran Olai, Lantbyggbyrån, berättar om grundprinciperna hur ett lager kan byggas och vad du bör tänka på för att lagret ska fungera så bra som möjligt. Kursen tar också upp vilka faktorer som påverkar grönsakerna under lagring samt i vilket klimat några av våra vanligaste grönsaker ska lagras i.

Tid o plats: Torsdagen 15 april kl 9.30 -15.00 på Västerbergs Folkhögskola, Storvik

Kostnad: 400 kr + moms/företag som faktureras i efterhand samt fika och lunch som betalas på plats.

Information och anmälan senast 8 april:

Karin Ellgardt Fredlund,
karin.ellgardtfredlund@lansstyrelsen.se
026-17 11 24
eller Kristina Homman,
kristina.homman@lansstyrelsen.se, 023-818 29

SAM Internetkurs i datasal

Vi visar dig SAM Internet och du kan fylla i din ansökan.

Anmälan till Douglas M. Chang, 026-17 11 50, douglas.m.chang@lansstyrelsen.se senast en vecka före kursen.

Dag	Datum	Tid	Plats	Ort
Tisdag	30 mars	10:00-14:00	Monitor industriutveckling	Hudiksvall (OBS! prel.)
Tisdag	6 april	10:00-14:00	Länsstyrelsen Gävleborg	Gävle
Onsdag	7 april	10:00-14:00	Utvecklingscentrum	Ljusdal
Torsdag	8 april	10:00-14:00	Folkhögskolan	Bollnäs
Måndag	12 april	18:00-21:00	Länsstyrelsen Gävleborg	Gävle

Jordbruksverket satsar på att alla ska söka via SAM Internet 2012. Passa på att lära dig nu!

Blankettmottagningar

Lämna in sin SAM 2010 och få den snabbgranskad.

Dag	Datum	Tid	Plats	Ort
Tis-tors	20-22 april	8.00-16.00	Länsstyrelsen	Gävle
Tis	20 april	16.00-20.00	Nya bygdegården	Hästbo

Informationsträff inför ansökan om jordbrukarstöd 2010

Om ni samlar minst 15 personer så kommer vi ut till er och berättar om årets nyheter och pratar om regler och ansökan utifrån det som ni vill veta mer om.

**Anmäl er grupp till Lina Norrlund, 026-17 11 47,
lina.norrlund@lansstyrelsen.se senast 1 april.**

Länsstyrelsen
Gävleborg

Kalvningkurs

Att veta hur man kan rädda en kalv är en viktig del i nötköttproduktionens lönsamhet, så anmäl dig till kursen med veterinär från Svenska Djurhälsovården. Kursen kommer att hållas på 2 platser i Dalarnas län under mars.

Säker djurhantering

Hur kan man på ett säkert sätt behandla skadade djur, märka kalvar, driva & sortera, väga m.m. Det blir två kurstillfällen om hantering av djur på bete under april, förslagsvis i Leksandsområdet och Fors.

Studiecirkel Ekologisk Mjölproduktion

Har du precis lagt om din mjölkproduktion till ekologisk eller går du i sådana tankar? Anmäl dig då till en studiecirkel under våren. Vi går igenom och diskuterar de förändringar en omläggning innebär. Att dela med sig av sina egna kunskaper och erfarenheter är en viktig del i studiecirkeln.

För exakt information om tid och plats för kurserna

kontakta: Kristina Dieden, Hushållningssällskapet
i Storvik, 0290-336 13, 070-620 26 96

Rotogräs – tistel, skräppa och kvickrot

Hur fungerar rotogräsen? Vilka ickekemiska metoder, både direkta och indirekta, finns för att bekämpa dem? Vilka redskap använder man och hur ska de ställas in? Ett bra förarbete mot ogräs och en strategi för bekämpning leder till en bättre gröda och därmed bättre ekonomi.

Medverkan av Anna Tjell (Länsstyrelsen i Västernorrland), Mats Selin (LRF) och Erik Köpmans (Länsstyrelsen i Dalarna)

Plats och tid:

Rättvik, Stiernhööksgymnasiet, sal T2, den 30 mars 9,30-15,30
Hedemora, S:t Paulusgården, den 31 mars, 9,30-15,30

Kostnad: 400 kr + moms per företag samt kostnad för förtäring.

Anmälan **senast den 25 mars** till Erik Köpmans, 023-818 35 eller erik.kopmans@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen Dalarna bjuder in till en informationsträff om EU:s jordbrukarstöd

Välkomna till länsstyrelsens informationsträff torsdagen den 25 mars. På träffen tar vi upp årets nyheter i ansökan och vad som är extra viktigt att tänka på inför ansökan. Vi startar klockan 10.00 och beräknar hålla på till klockan 15.00. Vi kommer att göra ett uppehåll för lunch då var och en får hitta ett lämpligt matställe. Ingen förhandsanmälan behövs utan det är bara att dyka upp.

Om Ni inte kan komma på träffen men ändå vill ha information kring stöden så kan Ni gå ihop om minst 15 personer och hitta en lokal där vi kan vara. Kontakta sedan oss så kommer vi överens om en lämplig dag och tid då vi kan komma till Er och informera.

Kontakta Björn Forsberg 023-818 34 eller Annmarie Fagerberg 023-818 10 för att boka ett informationstillfälle och tala om vad Ni vill att vi fördjupar oss kring, senast **tisdagen den 6 april 2010**.

Vi vill också passa på att hälsa er välkomna till vårt Öppet Hus på Länsstyrelsen för inlämning av SAM 2010

Måndag 19 april – Torsdag 22 april 07.30-16.00

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

Köp & sälj i Gävleborg och Dalarna

Djur och foder

Du som vill köpa/sälja djur eller grödor kan vända sig till mig så förmedlar jag kontakter mellan lantbrukare.

Anna Backlin, 026-17 11 34, 070-682 91 82 Länsstyrelsen i Gävleborgs län

Fågelskådare och lantbrukare i samarbete

Få din gård inventerad på häckande fåglar – utan kostnad!

- Vilka fågelarter har Du på Dina marker?
- Vad kan Du göra för att hjälpa dem?

HS och Sveriges Ornitologiska Förening samarbetar med att inventera häckande fåglar på ett 80-tal gårdar årligen i Sverige. Din gård bör ligga i slätt/mellanbygd och vara över 50 ha. Fokus ligger på åkerlandskapets fåglar som sånglärka, stenskvätta, törnskata, storspov och tofsvipa m.fl. Efteråt går vi igenom vad man kan göra på just Din gård för att gynna fåglarna.

För information och anmälan kontakta Sören Eriksson, miljö-rådgivare, HS Konsult, tel. 018-56 04 37.

Omlägningsplaner

Växtnäringsbalanser. Gävleborg och Dalarna
Deveco – HansBovin, 0650-56 71 10

Betesdrift och stora vallfodergivor till mjölkkor

Torsdagen den 15 april 2010 kl 9.30 -15.30 på Sundsvalls konferenscenter

Höga priser på kraftfoder och ett grundpris under press medför att betesdrift och foderstater med stora vallfodergivor blir mer och mer konkurrenskraftiga. Målgruppen är lantbrukare, rådgivare och andra med intresse för att diskutera, utbyta erfarenheter och lära sig mer om betesdrift och vallfoderdominerade foderstater.

Anmälan senast den 8 april på www.jordbruksverket.se
Gå in på "Kurser och seminarier".
För mera information kontakta Niels Andresen, niels.andresen@jordbruksverket.se eller 070-380 34 10.

Dagen samarrangeras av Jordbruksverket och länsstyrelserna i norra Sverige med finansiering från EU och svenska staten inom landsbygdsprogrammet.

På programmet:

- Bra bete på EKO-mjölkgårdar, från problem till resurs. Margareta Dahlberg, LG Husdjurstjänst
- Aktuell forskning kring stora vallfodergivor till mjölkkor. Jan Bertilsson, SLU
- Aktuell forskning om betesdrift i Norden. Niels Andresen Jordbruksverket
- Effektiv betesdrift och stora vallfodergivor i praktiken. Lars Strindin mjölkproducent i Sidensjö

Under vårterminen 2010 kommer MULE konsult att genomföra följande kurser och rådgivningar:

Gårdsvandring: Tvärvillkor

13 april 18:30 hos Maria Bergeå, Lövåsen gård, Stora Skedvi

Under gårdsvandringen kommer allt från djurmärkning till växtskyddsmedel att gås igenom, förklaras och diskuteras.

Planering för biologisk mångfald i konventionell odling

25 maj 18:30 hos Reyiers lantbruk, Koppalahytan, Borlänge

(möjlighet att köpa gårdsproducerad ost)

2 juni 18:30 hos Jonas Gustavsson, Gladgården, Dala Järna

(även föreläsning av Gladgårdens populära gårdscafé)

Med enkla medel kan även konventionellt odlad jordbruksmark vara hem för många växter och djur. Vi kommer att titta närmare på kanter, rösen och beten men även på vallar och spannmålsodling.

Din avmaskningsstrategi påverkar den biologiska mångfalden

26 maj 18:30 hos Curt Axelsson, Storslätten, Grangärde

Undvik parasiter genom medveten betesplanering. Bekämpa parasiter utan att skada den biologiska mångfalden. Kursen ges tillsammans med entomologen David Isaksson som kommer att föreläsa om mångfalden av dynglevande skalbaggar i betesmarkerna.

Uppföljning av Åtagandeplan för slätter- och betesmarker

Fyra enskilda rådgivningstillfällen efter överenskommelse

Om du har särskilt artrika marker på din gård kan du få en extra ersättning om du uppfyller kraven i Länsstyrelsens åtagandeplan. Vid den enskilda rådgivningen går vi tillsammans igenom planen och reder ut eventuella frågetecken. Vi kan även besöka markerna i fält eller diskutera olika skötselalternativ. Ta chansen att lära dig mer om den biologiska mångfalden på just din gård.

Samtliga kurser och rådgivningar finansieras av EU-medel och är därför gratis. Kaffe och fika kommer att erbjudas deltagarna. Mer information om kurserna får du på www.mulekonsult.se eller genom att kontakta Björn Nylander via e-post eller telefon.

Anmäl dig till kurserna och den enskilda rådgivningen genom att kontakta Björn Nylander på telefon 070-797 77 60 eller genom att e-posta bjorn.nylander@mulekonsult.se. Senast en vecka innan kurstillfället bör anmälan göras.

Fri Naturvårdsrådgivning

Har du frågor om våtmarker, röjningar av betesmarker, kulturmiljöstöden, hur du gynnar fåglar/pollinatörer m.m. Vi kan ge råd om detta.

HS Konsult, Sören Eriksson, miljörådgivare,
tel. 018-56 04 37.

På gång i Hästlyftet

Här är de aktiviteter som fram tills nu är inplanerade för våren.

- En heldag med temat Hästen som terapeutiskt redskap kommer i april eller maj. Datum och program är inte helt spikat ännu.
- Inom kort öppnar vi hemsida www.hastlyftet.eu
OBS att det är .eu och inte .se

Tis 2 mars

Hästens Naturliga beteende

Margareta Rundgren, Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU
Folkets Hus, Sandviken, Syrenen, 18 30
Anmälan senast fredag 26 feb

Tors 11 mars

Hästens Naturliga beteende

Margareta Rundgren, Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU
Folkets Hus, Hudiksvall, 18 30
Anmälan senast tisdag 9 mars

Tors 18 mars

Hästens Naturliga beteende

Margareta Rundgren, Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU
Bollnäs Folkhögskola. Aulan, 18 30
Anmälan senast tisdag 16 mars

Ons 14 apr

Hästjuridik

Charlotta Zetterberg, Universitetslektor vid Uppsala universitet
och Sophia Johansson, jurist på LRF-konsult
Folkets Hus, Sandviken, Syrenen, 18 00
Anmälan senast mån 12 april

Ons 21 april

Hästjuridik

Charlotta Zetterberg, Universitetslektor vid Uppsala universitet
och Sophia Johansson, jurist på LRF-konsult
Bollnäs Folkhögskola, i lokalen Ljusnan-Voxnan, 18 00
Anmälan senast mån 19 april

Mariana Femling 070 646 61 51 mariana.femling@lansstyrelsen.se

Grundkurs i ekologisk bärödling!

Under den här kursdagen går vi igenom förutsättningar för att lyckas med ekologisk bärödling. Genom att planera och förbereda din nyplantering noga kan du undvika många dyra misstag. Dagen innehåller bland annat marknad och avsättning, regler för ekologisk odling, vad som krävs av odlingsplatsen, samt hur ogräs och skadegörare kan hanteras i en ekologisk bärödling. Medverkar gör Christina Winter, Jordbruksverket.

Tid och plats: Tisdagen den 27 april kl 9.30-16 på Västerbergs Folkhögskola, Storvik.

Kostnad: 400 kr + moms/företag som faktureras i efterskott + fika o lunch som betalas på plats.

För mer information och anmälan senast den 21 april:

Kristina Homman, kristina.homman@lansstyrelsen.se, 023-818 29 eller
Karin Ellgardt Fredlund, karin.ellgardtfredlund@lansstyrelsen.se,
026-17 11 24

Ytterligare två kursdagar om bärödling planeras under sommaren.

Foderstater till hästar

Foderstatsberäkningar

- Hästens grundbehov - Vad behöver min häst
- Fodermedel
- Foderstatsberäkningar
- Räkna på Din egen häst - hästar
- Hur undviker jag prestationssvackor
- Ta gärna med egen foderanalys

Kursen är uppdelad på två kurskvällar

Bilda en grupp på 10-20 deltagare. Ordna en lokal och fika så kommer vi till Er
Kostnad: 200 kr

Anmälan Mariana Femling 070 646 61 51 mariana.femling@lansstyrelsen.se

Grovfoder till Häst

Nu inbjuder Hästlyftet till en kurs för foderproducenter. Medverkar gör Eva Dahlström - Oberoende Foderråd och Mariana Femling - Hästlyftet. Eva jobbar i samarbete med Svenska Husdjur, ATG- hästkliniker, veterinärer och SLU och har stor erfarenhet av foder och utfodringsrelaterade problem hos hästar. Eva ger telefonrådgivning och gör foderstater till alla sorters hästar, allt ifrån problemhästar, hobbyhästar och till tävlingshästar.

- Hästens foderbehov
- Vem är kunden? - Vet jag det?
- Ett bra grovfoder för häst - näringsinnehåll och TS halt
- Ensilage eller hö?
- Hygien - jäst, jord, mögel m.m. vad händer?
- Analys?
- Vallsorter - Gräsfröblandningar
- Stora eller små balar?
- Marknadsföring och kontakten med hästägare
- Hur sätter jag pris på mitt grovfoder?

Kursen är på ca 4-5 timmar

Bilda en grupp. Ordna en lokal och fika så kommer vi till Er
Kostnad: 200 kr

Anmälan Mariana Femling 070 646 61 51 mariana.femling@lansstyrelsen.se

Utvecklingsgrupp för ekologisk grisproduktion

Utvecklingsgruppen för ekogrisproduktion i östra Svealand är en deltagardriven studie-cirkel för ekologisk grisproduktion. Vi träffas oftast på någon av deltagarnas gårdar för ett studiebesök och genomgång av gårdens produktion. Träffarna hålls på dagtid mellan 10 och 16, och deltagarna samlas från flera län, från Östergötland i söder till Dalarna i norr. Varje träff har ett aktuellt tema som kan handla om allt från foderråvaror och blandningar, rastgårdar och betesdrift, byggnader och hanteringskedjor, hälsa och sjukdomsförebyggande, till marknad och handel. Såväl smågrisproducenter, integrerade och slaktsvinsgårdar är välkomna. Vid behov bjuds föredragshållare in. I gruppen deltar ett antal erfarna producenter, men även nybörjade och producenter som funderar på omläggning av sin grisproduktion brukar delta. För dem finns möjlighet att studera ekogrisproduktion i olika tappningar och få kontakt med kunniga mentorer.

4 heldagsträffar planeras under året med början preliminärt den 25 mars 2010.

Anmälan per telefon till Maria Alarik 018-56 04 07, maria.alarik@hush.se senast dagen innan.

Kursledare är Maria Alarik, husdjursrådgivare vid HS Konsult AB.

Kurserna är finansierade av Landsbygdsprogrammet för Sverige genom länsstyrelserna i AB, C, D, T, U, E och W län.

Landsbygdsprogrammet 2010-2013

Länens genomförandestrategier har reviderats igen. Anledningen är nya pengar för de fem utmaningarna, biologisk mångfald, klimat, vattenkvalitet, bioenergi och mjölksektorn samt satsningarna på matlandet och bredband.

Stöd för investeringar i biogasanläggningar fanns redan 2009, men nu öppnas möjligheten till investeringar i andra anläggningar för produktion och förädling av förnyelsebar energi.

Bredbandssatsningen är en extrapeng som det är viktigt att vi snarast kommer igång med att använda. Det krävs 25 % medfinansiering från kommunerna. Åtgärden får användas till utbyggnad och uppgradering i områden där utbyggnad inte kommer att ske med marknadens försorg.

Inom Utvald miljö är det nu möjligt att söka investeringsstöd för stängsel mot rovdjur med maximalt 20 kr per meter.

Ändringarna i strategierna består mest av ändrade takbelopp och något förändrade prioriteringar inom åtgärderna.

Gävleborgs län

Startstöd för unga jordbrukare: Höjs till 200 000 kr

Modernisering: Takbeloppet för mjölkproducerande företag höjs till 1,2 miljoner kr. Med anledning av hotet om klimatförändringar prioriteras investeringar för övergång till bioenergi och energibesparande investeringar. För djurgårdar som samarbetar med växtodlingsgårdar öppnas möjligheten till investeringsbidrag till spannmålstorlar.

Inom kompetensutveckling lämnar vi numera bidrag till 50 % av kostnaderna, dock max 15 000 kr för konsult hjälp och max 10 000 kr per person och utbildning för kursverksamhet

Dalarnas län

Startstöd för unga jordbrukare: Uppstartande av jordbruksföretag som kommer att generera mer än 75 % sysselsättning kan ge 200 000 kr i stöd. Om företaget kommer att generera 50-75 % sysselsättning kan man få 100 000 kr i stöd.

Investeringar som syftar till att modernisera jordbruksföretag och skapa ett

högre värde på jord- och skogsbruksprodukter kan ge max 30, 40 eller 50 % upp till högst 1,5, till 3,75 miljoner kr beroende på var i länet företaget finns. För investeringar i mjölkproduktion ges ytterligare stöd upp till högst 2,25, till 4,25 miljoner kr.

Övriga företagsstöd ansluter till de nationella företagsstöden och kan ge 20 till 35 % i stöd upp till max 1,2 miljoner kr.

Mer detaljer om stödnivåer och stöd-områden för investeringsstödet finns på Länsstyrelsen Dalarnas hemsida www.lansstyrelsen.se/Dalarna.

För kompetensutveckling kan stöd för enstaka utbildningstillfällen ges med 80 % av stödberättigade kostnader upp till 10 000 kr, dvs. maximalt 8 000 kr i stöd. Större utbildningssatsningar bedöms från fall till fall.

Berit Löfgren 026-17 11 36
Hans Lillpers 023-818 46

En särskild broschyr har tagits fram som beskriver ersättningsmöjligheterna inom Utvald Miljö för Dalarnas län.

Det kan handla om stöd för rovdjursstängsel, restaurering av betesmarker, våtmarker, fosforfälla, trädgårdsgårdar, restaurering av överloppsbyggnader m.m.

Broschyren kan laddas ner från Länsstyrelsens hemsida eller beställas från Märta Ohlsson, tel. 023-811 30 marta.ohlsson@lansstyrelsen.se.

Broschyren Företags- och projektstöd 2009

En uppdaterad version av broschyren finns nu att hämta digitalt på vår hemsida, www.lansstyrelsen.dse/Dalarna, i den finns också en kontaktlista på vem som gör vad.

TELEFONLISTA

Dalarna Riktnummer 023

Lantbruksenheten

Hans Lillpers 818 46 Enhetschef

Jordbrukarstödsfunktionen

Björn Forsberg 818 34 Funktionssamordnare, ekologisk produktion
 Ann-Catrin Hedén 812 11 EU-stöd, miljöinvesteringar, fäbodan, kulturmiljöer
 Ann-Marie Fagerberg 818 10 EU-stöd, gårdsstöd, tvärvillkor
 Ewa Pettersson 818 52 EU-stöd, fältkontroller
 Gisela Kayal 818 03 EU-stöd, SAM Internet, fältkontroller, blockkartor
 Inger Mattsson 818 30, EU-stöd, miljöskyddsåtgärder, ekologisk produktion, fältkontroller
 Iraj Pourahmad 818 15 Bibliotek
 Jennie Lundgren 818 48 EU-stöd, betesmarker
 Jens Montelius Risberg 818 24, EU-stöd, kulturmiljöer, miljöinvesteringar, betesmarker
 Märit Hagberg 818 61 EU-stöd, vallodling, brukarskiften, SAM Internet
 Per-Erik Rustas 818 42, EU-stöd, fältkontroller
 Per Montell 818 31 EU-stöd, fältkontroller
 Rolf Lindström 818 41 EU-stöd, kompensationsbidrag, brukarskiften, SAM Internet

Landsbygdsutvecklingsfunktionen

Mats Mårtensson 818 43 Funktionssamordnare, förprovningar av djurstallar, stallmiljö, planfrågor
 Cecilia Lundmark 818 25 Betesdjur, förprovningar av djurstallar
 Erik Köpmans 818 35 Ekologisk produktion, landsbygdsutveckling (kurser)
 Gunilla Streiffert 818 55 Växtskydd, växtnäring, gödselspridning
 Henrik Hansson 818 17 Företagsstöd, investeringar, projektstöd
 Kristina Homman 818 29 Trädgårdsproduktion, småskalig livsmedelsförädling
 Line Nilsson 818 49 Företagsstöd, investeringar
 Martin Henriksson 818 14 Bioenergi, växtnäring, växtodling
 Michael Persson 818 37 Statistik, kunskapsunderlag
 Märta Ohlsson 811 30 Rådgivning natur- och kulturmiljöer, ängsprojekt
 Ninette Andersson 818 33 Projektstöd, landsbygdsutveckling
 Peter Sennblad 818 38 rådgivning naturbetesmark, våtmarker

Näringslivsenheten

Jakob Ebner 023-818 79 Samordning Leader
 Liselotte Sandberg 023-810 10 Samordning Leader

Djurskydd

Olle Rydell 810 80 Länsveterinär
 Cecilia Fröberg 810 79 Biträdande länsveterinär
 Simone Häusler 810 78 Biträdande länsveterinär
 Anna Sörlin 811 08 Djurskyddshandläggare
 Joakim Önnemar 811 06 Djurskyddshandläggare
 Johanna Öijer 811 09 Djurskyddshandläggare
 Katarina Österberg 818 26 Djurskyddshandläggare
 Maj Ardesjö 811 05 Djurskyddshandläggare

Gävleborg Riktnummer 026

Jordbrukarstödsenheten

Jenny Larsson 17 11 57 Enhetschef
 Anna Hernell 17 11 92 EU-stöd, ekologisk produktion, fältkontroller
 Douglas M.Chang 17 11 50 EU-stöd, SAM Internet, vallstöd, kompensationsbidrag och nationellt stöd
 Eva Hedström 17 11 96 EU-stöd, fältkontroller
 Gunilla Ericsson 17 11 31 EU-stöd, gårdsstöd
 Inga-Britt Andersson 17 13 14 EU-stöd, nya kundnummer
 Ingrid M Andersson 17 11 53 EU-stöd, fältkontroller
 Johanna Berg 17 11 82 EU-stöd
 Karin Ellgardt Fredlund 17 11 24 EU-stöd, ekologisk produktion, rådgivare trädgårdsproduktion, dödsbotillsyn jordbruksfastigheter
 Kerstin Larsson 17 11 20 EU-stöd, SAM Internet, Fältkontroller
 Lina Norrlund 17 11 47 Kontrollansvarig, fastighetsfrågor
 Mikael Dahlbom 17 11 25 EU-stöd, fältkontroller
 Per Andersson 17 11 37, EU-stöd, stödsamordnare, utvald miljö
 Pernilla Månsson 17 11 44 EU-stöd, betesmarker och slätterängar
 Petra Forsmark 17 12 08 EU-stöd, Betesmarker, Fältkontroller
 Sara Overud Wissman 17 11 85, EU-stöd, Betesmarker, Utvald Miljö
 Sara Öberg 17 11 74 EU-stöd, Brukarskiften
 Åsa Andersson 17 11 22 EU-stöd, Kulturmiljö
 Åse Augustsson 17 11 43

Enheten för landsbygd och tillväxt

Berit Löfgren 17 11 36 Enhetschef
 Anders Johansson 17 11 46 Rådgivare, biologisk mångfald
 Anna Backlin 17 11 34 Rådgivare, ekologisk produktion, Matlandet, landsbygdsutveckling
 Cecilia Hedlöf 17 12 80 Företagsstöd, controller, regional utveckling
 Christer Örn 17 11 13 Fiskekonsulent
 Erik Holmestig 17 11 26 Företagsstöd, landsbygdsprogrammet
 Håkan Sundelin 17 11 29 Projektstöd, Leader, landsbygdsprogrammet
 Jan Moberg 17 11 52 Rådgivare, biologisk mångfald
 Johan Färilin 17 11 83 Rådgivare, biologisk mångfald
 Karin Lindqvist 17 11 48 Projektstöd, landsbygdsprogrammet
 Karl Gullberg 17 11 12 Länsfiskekonsulent
 Klas Fredriksson 17 11 59 Företagsstöd, landsbygdsprogrammet
 Lars Jansson 17 12 81 Företagsstöd, regional utveckling, kommersiell service
 Mariana Femling 17 11 81 Projektledare Hästyftet
 Marita Forsell 17 12 77 Företagsstöd, projektstöd, regionalutveckling
 Shan Solivan 17 11 27 Rådgivare, växtodling, ekologisk produktion, växtnäring
 Siv Skoglund Degerman 17 13 50 Företagsstöd regional utveckling
 Åsa Eklund Öberg 17 12 99 Företagsstöd, regional utveckling
 Åsa Eriksson 17 11 54 Projektstöd, landsbygdsprogrammet

Länsveterinärenheten

Lars Bondeson 17 13 17 Tf Enhetschef
 Anna Sääf 17 11 19 Djurskyddshandläggare
 Arminé Avetian 17 11 72 Länsveterinär
 Eleonor Carlqvist 17 11 87 Djurskyddshandläggare
 Gunilla Hartwig 17 11 40 Handläggare djurskydd, smittskydd, förprovning djurstallar
 Jenny Lind 17 11 07 Djurskyddshandläggare
 Jessica Simpson 17 10 07 Djurskyddshandläggare
 Lars Strömberg 17 11 04 Djurskyddshandläggare
 Lena Scharin 17 10 08 Djurskyddshandläggare
 Maria Lönn 17 11 56 Handläggare djurskydd, smittskydd
 Mats Selin 17 11 32 Handläggare förprovning av djurstallar, rådgivare växtnäring och bekämpning.
 Mona Rönning 17 10 09 Djurskyddshandläggare
 Simone Häusler 023-81078 Bitr Länsveterinär
 Sonny Axlund 17 11 03 Djurskyddshandläggare

Kontakta oss när det gäller landsbygdsutveckling, på land och i vatten